

Академик Иван Костов на 85 години

Чавагар КАРОВ

На 24 декември 1998 г. един от водещите съвременни минералози в света академик професор Иван Костов навърши 85 години.

Иван Костов е роден в Пловдив през 1913 година, където получава гимназиалното си образование. През 1936 г. завършва Софийския университет, специалност естествена история. От 1938 г. е назначен за асистент по минералогия. В периода 1940-1945 г. специализира и успешно защитава дисертация в Лондонския университет (Кралското минно училище на Имперския колеж за наука и технологии). През 1945 г. е избран за доцент по минералогия в Софийския университет, а от 1953 г. е професор и ръководител на новосъздадената катедра по минералогия и кристалография. Избран е за член-кореспондент през 1961 г., а от 1966 г. е редовен член на Българската академия на науките. От 1960 г. до 1977 г. е ръководител на секция Минералогия в Геологическия

институт на БАН, а от 1977 г. до 1982 г. е и директор на института. След възстановяването на Националния природонаучен музей през 1974 г. академик Иван Костов става негов директор. Заемайки този пост до 1988 г. той неуморно работи за неговото цялостно модернизиране, за систематизирането и обогатяването на минераложките и геоложките му колекции.

Учен със забележителна продуктивност професор Иван Костов е автор на над 200 научни труда, голяма част от които издадени в престижни международни списания и сборници. Книгата „Минералогия“ надхвърля рамките на обикновен учебник за студенти и е монографично изложение на съвременните минераложки знания. В основата на последните ѝ издания лежи създадената от Иван Костов оригинална класификация на минералите на двоен принцип: геохимичен и кристалохимичен, при което е постигнато природосъобразното им групиране в асоциации, предопределящи съвместното им образуване. Освен четирите си български издания, монографията „Минералогия“ е преведена и издадена в Англия (1968) и Русия (1971). Учебникът по Кристалография също излиза в четири издания у нас, а на руски език е издаден под редакцията на акад. Н. В. Белов. Монографията „Минералите в България“ (1964) представлява обобщение на знанията за минералите в нашата страна, парагенезите им, находищата им и условията на намиране. Кристалохимичните особености, систематиката и парагенезите на сулфидните и сулфатните минерали са съпоставени и обобщени в издадени на английски език монографии, съставени в съавторство на акад. Костов и проф. И. Минчева-Стефанова.

Много важна е дългогодишната педагогическа дейност на акад. Костов. С увлекателните си лекции, с публикациите си и чрез преките контакти в аудиторните и на терена той създаде поколения висококвалифицирани специалисти, на които предаде не само знания, но и любовта си към природата и минералите.

Учен с широка международна известност и авторитет, проф. Костов е основоположник и председател на Българското минераложко дружество (1990). Член е на Английското геологическо (1966) и почетен член на Английското минералогическо и Всесъюзното минералогическо (Русия) дружества. Редовен член е на Германската академия на природоизпитателите „Деополдина“. Участва активно в редица международни научни формации. От 1959 г. е член на авторитетната Комисия по нови минерали и минерални имена към Международната минералогическа асоциация, на която е бил вицепрезидент и президент. Член-основател е на Международната асоциация по генезис на рудните находища.

И до днес академик Иван Костов посвещава голяма част от времето си на природата и любимата си наука.